

MAATALOUS

Viljasadon arvioidaan jäävän pienimmäksi viiteen vuoteen

Syksyn sato on vielä paljolti tulevien säiden varassa, mutta jo nyt arvioidaan, että viljaa korjataan noin 18 prosenttia viimevuotista vähemmän.

Luonnonvarakeskus Luke arvioi ensimmäisessä ennakkosato-arviossaan, että syksyn viljasato jää vajaaseen 3,4 miljardiin kiloon. Viime vuonna viljaa kor-

13. päivänä, sekä 14.7. kylvöala-tietoihin.

Kylvötyöt jatkuivat tänä vuonna pitkälle keskikesään runsaiden sateiden vuoksi.

Sateet ovat aiheuttaneet isoja vahinkoja myös kasvussa ole-valle sadolle. Paikalliset vaihtelut ovat tosin suuret.

Etenkin ohra on kärsinyt märkydestä. Ohran hehtaa-risatoarvio on nyt 3 000 kiloa hehtaarilta, lähes viidenneksen

vähemmän kuin viime vuonna. Ohran kokonaissadoksi arvioi-daan 1,43 miljardia kiloa, joka olisi 23 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna.

Myös vehnäsadon arvioi-daan laskevan viime vuodesta viidenneksen verran. Tämän hetken arvio on 0,89 miljardia kiloa.

Kauran satoarvio on tällä hetkellä 14 prosenttia viime-vuotista alempi.

Ruis voi kattaa kulutuksen Viime vuotta runsaampi sato on odotettavissa rukiista, hernees-tä ja härkápavusta.

Ruista saatiin syksyllä kyl-vöön paljon. Sen sadoksi arvioidaan 105 miljoonaa kiloa, joka kattaisi juuri ja juuri kotimaisen vuosikulutuksen. Omavaraisu-u-teen ei ole ylletty viiteentoista vuoteen.

Hernettä kasvaa Suomen pelloilla eniten yli kahteen

vuosikymmeneen ja härkä-papua enemmän kuin sadan vuoden tilastointihistorian aikana. Hernesadon odotetaan tuplaantuvan viime vuodesta ja härkápapusadon nousevan puolitoistakertaiseksi.

Rypsiä ja rapsia kylvettiin selvästi viimevuotista enem-män. Niiden kokonaissadon arvioidaan kasvavan neljänneksen verran.

SATU LEHTONEN

Englannissa taas lintu-influenssaa

Luoteis-Englannissa todettiin uusi lintuinfluensssatapaus siipikarjatilalta, kertoo World Poultry -lehti.

Tilan 170 000 lintua tuhottiin viikko sitten. Siipikarjan tai munien siirtäminen on kielletty kymmenen kilometrin säteellä tilasta. Uusia tartuntoja ei ole todettu.

Tilan omistajat ilmoittivat viranomaisille tilanteesta, kun kuolleisuus oli 20 prosenttia ka-naloissa, joissa kanat pääsevät ulkoilemaan, ja kasvattamossa viisi prosenttia.

Maan edellinen lintuin-fluenssatarunta todettiin viime keväänä.

TYTTI TERMONEN

Maidon hinta laskee yhä

Maidon ja meijerituotteiden hinta maailmanmarkkinoilla on laskenut jo neljänneksen kulu-van vuoden aikana.

Viimeiset yhdeksän perä-käistä ilmoitusta ovat olleet laskua. Tuoreimmissa maail-manlaajuisissa noterauksissa lasku oli yli kymmenen pro-senttia eli koko vuoden suurin, kertoo ruotsalaislehti Lantbruk verkkouutisessaan.

Melkein kaikkien meije-rituotteiden hinnat laskivat. Suurimman tuoteryhmän, täys-maitojauheen, hinta aleni peräti 13 prosenttia.

Hinnat ovat alimmalla tasolla kymmeneen vuoteen. Laskun ennustetaan jatkuvan edelleen.

TERHI TORIKKA

LYHYESTI

Rauhalliset lehmät lypsävät eniten

Monen tuottajan tiedossa ollut asia on nyt tieteellisesti varmistettu: rauhalliset lehmät lypsävät parhaiten.

Ruotsalaisen Linköpingin yliopiston tutkijoiden **Louise Hedlundin** ja **Hanne Lovlie-sin** tutkimuksessa oli mukana 56 lypsylehmää.

Hermostuneisuutta mitattiin tarkkailemalla eläimiä lypsällä sekä tilanteissa, joissa ne oli erotettu ryhmästä. Lisäksi seu-rattiin tilanteita, joissa lehmät kohtasivat niille ennestään tuntemattoman esineen.

Ruotsin päätoimiset viljelijät vähenevät

Päätoimisten maanviljelijöiden määrä vähenee Ruotsissa vauhdilla. 1984 päätoimisia viljelijöitä oli Ruotsissa 40 400, vuonna 2013 enää 16 300, ATL-verkkolehti kertoo.

Päätoimiset tuottivat toissa vuonna 85 prosenttia Ruotsin maataloustuotannon arvosta.

Roskat pellossa tappavat nautoja

Ruotsissa joudutaan teuras-tamaan 1 000–2 000 nautaa vuodessa ruuansulatukseen joutuneen metallin takia, ATL-verkkolehti kertoo.

Ruotsin tuottajajärjestön Itä-Götanmaan nuoret vetoa-vat kansalaisiin, jotta pelloille ei heitettäisi juomatölkkejä tai mitään muutaakaan roskaa. Re-huun joutuneet vierasesineet aiheuttavat eläimille tarpee-tonta tuskaa ja viljelijöille suu-ria ylimääräisiä kustannuksia, vetoumuksessa korostetaan.

Alsikeapila huolestuttaa hevosenomistajia

Mystiset myrkytysoireet pu-huttavat hevosmaailmassa ja huolestuttavat hevosenomista-jia. Syyksi on epäilty alsikeapi-laa, mutta myrkytyksen aiheut-tajaa ei ole voitu varmistaa.

Tutkittua tietoa alsikeapilan haitoista on hyvin vähän, ker-too Luonnonvarakeskus Luken erikoistutkija **Markku Saasta-moinen**.

Epäilyjä alsikeapilan myr-kyllisyydestä on kuitenkin maailmalla. Myrkytyksiin on liittynyt muun muassa her-kistyminen auringonvalolle ja maksavaurioita.

”Yksittäisistä tapauksista on raportoitu jonkin verran ulko-mailta”, Saastamoinen toteaa.

Syytä myrkytyksille ei kui-tenkaan tiedetä varmuudella. Saastamoinen muistuttaa, että hevosien syömistä on hyvä tark-kailla aina, mutta alsikeapilan takia ei ole aihetta hysteriaan.

Myrkytys vaatii paljon alsikeapilaa Muutama alsikeapila laitumella ei hevosta myrkytä.

”Hevosen pitäisi syödä erit-täin paljon pelkästään alsikea-pilaa, jotta se saisi myrkytyk-sen. Ulkomaisissa lähteissä on arvioitu, että alsikeapilan osuu-den kaikesta hevosen syömästä rehusta on oltava vähintään 20 prosenttia, jotta sille tulisi jotain oireita. Sairastuakseen hevosen on syötävä tämä määrä alsikeapilaa joka päivä useam-man viikon ajan.”

Saastamoisen mukaan on epätodennäköistä, että hevo-nen söisi laitumella alsikeapilaa suuria määriä, jos tarjolla on muutakin.

Sieni epäilyn kohteena Internetin hakukoneen avulla löytyy lukuisia englanninkie-

lisiä sivustoja, joissa yhdeksi myrkytyksen aiheuttajaksi esi-tetään alsikeapilassa viihtyvää sientä eli endofyyttisientä.

Saastamoisen mukaan ei tiedetä tarkkaan, onko myrky-tysten syynä esimerkiksi endo-fyytti tai vaikkapa palkokasvien sisältämät yhdisteet. Hän arve-lee, että jos kyseessä on suuret endofyyttipitoisuudet, hevonen välittelee niitä sisältäviä kasveja maku- ja hajuvirheiden vuoksi.

”Endofyyteistä tiedetään, että niitä ei esiinny kaikkialla ja kaikissa olosuhteissa.”

Kyse pienestä riskistä

Hevosten välillä on aina eroja, ja siten ne voivat reagoida alsi-keapilaan yksilöllisesti.

”Voi olla, että joillain yksi-löillä on altistumistaipumusta saada oireita alsikeapilasta. Suurin haitta tapauksissa on

altistuminen auringonvalon uv-säteilylle, jolloin hevosen valkoisiin alueisiin voi tulla au-ridingonpolttamia. Näitä oireita voi tulla ilman alsikeapilaakin.”

Saastamoinen toteaa, että ky-se on harvinaisesta ja pienestä riskistä.

”Kanadassa on raportoitu 15 vuoden aikana 50 todettua tapausta, joten kyse on pienestä riskistä.”

Hevosheinissä ei alsikeapilaa

Saastamoinen painottaa, että Suomessa hevosille viljeltävis-sä heinissä ei käytetä alsikea-pilaa.

”On itsestään selvää, että viherlannoitusnurmet, jotka on perustettu alsikeapilalla tai nautakarjalle tarkoitettut alsike-valtaiset säilörehunurmet eivät kuulu hevosen ruokintaan.”

TYTTI TERMONEN

PALKOKASVI
Alsikeapila
Kukkii heinä-elokuussa.
Väri vaihtelee valkoisesta punertavaan.
Korkeus 20–50 senttimetriä.
Kasvaa tienvarsilla, niityillä ja pelloilla.
Lähde: www.luontoportti.fi

Myrkytys säikäytti

TUUSULA

Melko tarkalleen vuosi sitten **Kati Lauhakangas** keskeytti ratsastuksen aiottua aikaisem-min, koska suomenpienhevos-ruuna Kosken Mustakka oli tunnutun ratsaatsaessa kumm-liselta.

”Hevonen oli erittäin väsynyt ja piti silmiään kiinni”, muiste-lee Lauhakangas.

Hevoselle nousi korkea ku-me, kielessä oli kummallisia haavaumia ja silmät olivat rä-hmäiset. Hevossairaalan veriko-keissa selvisi, että maksa-arvot olivat hälyttävän korkeat. Mus-takalla todettiin myrkytyksen aiheuttama maksatulehdus.

”Eläinlääkärit sanoivat, että hevonen ei todennäköisesti selviä.”

Hevosta hoidettiin viikon ajan lääkehoidoilla ja nesteyttä-mällä. Hiljalleen hevosen kunto koheni ja Lauhakangas sai hevo-sensa kotiin lääkittaväksi.

Selvää syytä myrkytykseen ei hevossairaalassa keksitty. He-vonen oli ollut laitumella koko alkukesän ja syönyt laidunnur-men lisäksi vain kivennäisliisää suositusten mukaisesti.

Myös muita tapauksia

Lauhakangas sai kuulla tutta-valtaan muista samankaltaisista tapauksista ja että syyksi myrky-tyksiin oli esitetty alsikeapilaa.

Lauhakangas päätti tutkia laitumella kasvavat kasvit. Hämmästyksekseen hän huo-masi, että sairaalareissun aika-na laidun oli puhjennut täyteen alsikeapilaa.

”Uskon, että myrkytyksen syy oli alsikeapila. Alkukesä oli niin kylmä ja märkä, että alsi-keapilassa on täytynyt muhia myrkytyksen aiheuttava sieni, josta luin netissä.”

Enää Lauhakangas ei uskalla laittaa hevostaan laitumelle, jossa on alsikeapilaa. Tallin lai-tumet onkin perustettu uudestaan tapahtuneen jälkeen.

”Hevosen sairastuminen pelästytti todella. En ryhdy neuvomaan mitä hevosenomis-tajien pitäisi tehdä, mutta itse en uskalla ottaa sitä riskiä, että hevoseni sairastuu uudelleen.”

TYTTI TERMONEN

Kati Lauhakangas ei laita Mustakkaa enää laitumelle, jossa on alsikeapilaa. ”Toipuminen myrkytyksestä entiselleen vei lähes yhdeksän kuukautta.”

Ruiskutuksesta saa päättää ilman tutkintoa

Kasvinsuojeluaineita ammatti-maisesti käyttävien henkilöiden pitää suorittaa kasvinsuojelu-tutkinto 26. marraskuuta men-nessä.

Aikatauluun on kaksi poik-keusta. Maatalouden ympäris-tötukeen kuuluvan koulutuksen käyneet suorittavat uuden tut-kinnon vasta tukikoulutuksen voimassaolon päättyttyä.

Aiemman kasvinsuojeluai-nelain (2006/1259) mukainen erityistutkinto on voimassa vain ympäristötukeen sitoutuneilla henkilöillä, joilla erityistutkinto on ollut tukikoulutuksena. Hei-dän tulee suorittaa uusi tutkinto viimeistään erityistutkinnon kuudentena voimassaolovuon-na.

Viljelijän ei tarvitse suori-ttaa tutkintoa, jos ruiskutukset hänen tilallaan tekee tutkinnon suorittanut urakoitsija.

”Aiemmasta poiketen linja-simme, että ruiskutuspäättök-sen tekijän ei tarvitse suorittaa tutkintoa. Hänen on kuitenkin hyvä tietää torjunnan kohteista, mahdollisista torjuntakynnyk-sistä sekä käyttöön hyväksy-

tyistä valmisteista”, kertoo ylitarkastaja **Pauliina Laitinen** Tukeista.

Koulutuksen ja tutkinnon järjestäjät valittu

Turvallisuus- ja kemikaaliviras-to Tukes on hyväksynyt kasvin-suojeluaineita koskevan koulu-tuksen ja tutkinnon järjestäjiksi noin 130 henkilöä. Tietojen julkaisuun suostuneiden hen-kilöiden yhteystiedot löytyvät Tukesin nettisivuilta.

Tukesin hyväksymät henki-löt järjestävät koulutuksia ja tutkintoja eri alojen ammatti-laisille, joilta tutkinto jatkossa vaaditaan.

Koulutettavia on tuhansia eri ammattiryhmissä viheralue-työntekijöistä kasvinsuojeluai-neiden myyjiin ja puutarha-alan ammattilaisiin.

Tutkinnon suorittaminen parantaa esimerkiksi metsä-koneenkuljettajien, golfken-tähoitajien, urheilunurmien hoitajien ja joulupuiden kasvat-tajien työturvallisuutta, Tukes kertoo.

TUURE KIVIRANTA

Kuumuus kurittaa maissia Euroopassa

Kuivuus Keski-Euroopassa jatkuu. Ranskalainen Strategie Grains alensi viime viikolla en-nustettaan EU-alueen vehnä- ja maissisadosta kuumuuden ja kuivuuden vuoksi.

EU-maiden vehnäsadon ennustetaan olevan kuusi pro-senttia viime vuotta pienempi. Viikkoa aiemmin Copa-Cogeca varoiteli 7,5 prosentin pudo-tuksesta EU:n kokonaisviljasa-ttoon.

Helteiden odotetaan vai-kuttavan Saksan vehnäsatoon pahemmin kuin Euroopan suurimman vehnäntuottajan Ranskan satoon.

Maissi on helteille haavoittu-vassa kasvuvaiheessa, ja Strate-gie Grains pitää hyvin mahdolli-sena, että maissin satoennusteet laskevat vielä entisestään.

Vaikka sateet ovat hidasta-neet Venäjällä sadonkorjuuta, näyttäisi maa olevan jälleen vehnän viennissä mukana: se teki viime viikolla kaupat Egyptin kanssa.

Viljojen pörssinoteraukset ovat laskeneet heinäkuun alun huipuista, mutta ovat selvästi korkeammalla kuin kesäkuus-sa. Pariisissa syyskuun veh-nänoteraus oli viime viikon yli 190 euroa tonnilla. Elokuun rapsinoteraus oli 390 euron tuntumassa.

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

■ Vehnä			
Agrimarket	167 ⇄	A-Rehu	125 ⇄
Avena	167 ⇄	Avena (elintarvike.)	122-134 ⇄
Fazer 1)	165-167 ⇄	Kesko (vientii)	121-129 ⇄
Helsingin Mylly 2)	165 ⇄	Kinnusen Mylly	125 ⇄
Helsingin Mylly 3)	140 ⇄	Raisioagro	95-100 ↓
Kesko	149-159 ⇄	Satarehu	125 ⇄
Kinnusen Mylly	165 ⇄	■ Suurimokaura	
Myllyn Paras	158 ⇄	Fazer	134-137 ⇄
Raisioagro	167 ↑	Helsingin Mylly	135 ⇄
Viking Malt (mallas)	161 ⇄	Myllyn Paras	134 ⇄
■ Luomuvehnä		Raisioagro	133 ⇄
Agrimarket	210 ⇄	Polar oats	160 ⇄
Fazer (valk. väh. 12 %)	240-245 ⇄		
■ Rehuvehnä		■ Luomukaura	
Agrimarket	145 ↑	Agrimarket	220 ⇄
A-Rehu	145-150 ⇄	Fazer (suurimo)	253-260 ⇄
Avena	140-150 ⇄	Helsingin Mylly (suurimo)	225-240 ⇄
Kesko	122-137 ⇄	Polar bio oats	230 ⇄
Kinnusen Mylly	115 ⇄	■ Luomurehukaura	
Raisioagro	137-147 ⇄	Agrimarket	140-165 ↑
Satarehu	145 ⇄	Kinnusen Mylly	180 ⇄
■ Luomurehuvehnä		■ Ruis	
Agrimarket	140-170 ⇄	Agrimarket	177 ⇄
Raisioagro	170 ⇄	Avena	177 ⇄
■ Rehuohra		Fazer 2)	180 ⇄
Agrimarket	142 ↑	Kinnusen Mylly 3)	185 ⇄
Altia	143 ↑	Myllyn Paras	180 ⇄
A-Rehu	130-135 ⇄	Raisioagro	180 ↑
Avena	123-142 ↑	■ Luomuruis	
Kesko	114-131 ⇄	Agrimarket	290 ⇄
Kinnusen Mylly	130 ⇄	Fazer	290-295 ⇄
Raisioagro	131-134 ↑	■ Kevätrypsi ja -rapsi	
■ Mallasohra		Avena	370-385 ↑
Agrimarket	163 ↑	■ Luomurypsi	
Raisioagro	148-153 ⇄	Agrimarket	500-550 ⇄
Viking Malt (mallas & ents.)	148 ⇄	■ Härkápapu	
■ Luomumallasohra		Agrimarket	200 ⇄
Agrimarket	205 ⇄	Raisioagro	215 ⇄
■ Elintarvikeohra		■ Luomuhärkápapu	
Viking Malt	138 ⇄	Agrimarket	255 ⇄
■ Luomurehuohra		Raisioagro	290-300 ⇄
Agrimarket	155 ⇄	■ Luomurehuherne	
■ Rehukaura		Agrimarket	272-290 ⇄
Agrimarket	127-131 ⇄	■ Luomuruokaherne	
-vientii, myllykaura	132-134 ↑	Agrimarket	360 ⇄
		■ Luomuspeltti	
		Birkkalan tila	600 ⇄

Hinta nousut ↑ pysynyt ennallaan ⇄ laskenut ↓ viikon takaisesta.
1) Sako vähintään 180. 2) Valkuainen vähintään 12,8 tai yli, sako vähintään 220.
3) Valkuainen 11-12,5, sako vähintään 220. [Hintatiedot ostajilta]